

Deutsch-Polnische
Industrie- und Handelskammer
Polsko-Niemiecka Izba
Przemysłowo-Handlowa

PRAWO PROCESOWE/ARBITRAŻ

Kamil Zawicki
Adwokat - Partner w
Kubas Kos Gaertner
Adwokaci

Nadmierny formalizm postępowania cywilnego sprzeczny z Konstytucją RP.

Profesjonalni pełnomocnicy i przedsiębiorcy z aprobatą i ulgą przyjęli kolejny wyrok Trybunału Konstytucyjnego (TK) „normalizujący” poziom formalizmu w postępowaniu cywilnym w sprawach gospodarczych.

Wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2009 r., SK 28/08, TK orzekł, że art. 4798a § 5 k.p.c. zdanie drugie kodeksu postępowania cywilnego (k.p.c.) w zakresie, w jakim w postępowaniu w sprawach gospodarczych przewiduje, że sąd odrzuca zawierające braki formalne zarzuty oraz sprzeciw od nakazu zapłaty, wniesione przez przedsiębiorcę reprezentowanego przez adwokata lub radcę prawnego, bez uprzedniego wezwania do ich uzupełnienia, jest niezgodny z Konstytucją, gdyż stanowi nieproporcjonalne ograniczenie prawa do sądu, a ponadto narusza zasadę równości w dostępie do sądu, gdyż bez usprawiedliwionych przyczyn i w sposób nadmierny utrudnia pozwanemu przedsiębiorcy przedstawienie sądowi jego argumentacji, powodując odrzucenie pierwszego pisma w sprawie i uniemożliwiając podważenie samej zasadności wydania nakazu zapłaty.

Od dnia ogłoszenia wyroku TK w Dzienniku Ustaw, zarzuty lub sprzeciw od nakazu zapłaty złożone przez przedsiębiorcę reprezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika (adwokata lub radcę prawnego), a obarczone brakami formalnymi, nie będą mogły zostać przez sąd odrzucone bez wezwania do uzupełnienia braków. Warto wskazać, że uchwalona przez sejm nowelizacja k.p.c., która wejdzie w życie 1 lipca 2009 roku (Dz. U.08.234.1571), przewiduje uchylenie art. 4798a w całości.

Wyrok ten jest kolejnym z serii orzeczeń, w których TK wyraził swoje negatywne stanowisko wobec wprowadzanych ostatnimi laty zaostreżeń rygorów formalnych w postępowaniu w sprawach gospodarczych. O ile jednak dotychczas (np. wyrok TK z dnia 12 marca 2002 r., Dz.U.93.61.284 oraz z dnia 20 grudnia 2007 r., Dz.U.07.247.1845), TK orzekał o niekonstytucyjności przepisów regulujących skutki wniesienia obciążonego brakami pisma przez przedsiębiorcę występującego bez profesjonalnego pełnomocnika, o tyle teraz ocenił również sytuację, w której przedsiębiorca jest reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika.